

© Каніковський О.Е., Сандер С.В., Бабійчук Ю.В., Павлик І.В., Жупанов О.А.

УДК: 378.14.015.62

Каніковський О.Е., Сандер С.В., Бабійчук Ю.В., Павлик І.В., Жупанов О.А.

Вінницький національний медичний університет імені М.І. Пирогова, кафедра хірургії медичного факультету №2, кафедра хірургії медичного №2 (вул. Пирогова, 56, м. Вінниця, Україна, 21018)

МЕТОДИКА ВИКОРИСТАННЯ ТЕСТОВИХ ЗАВДАНЬ У НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ

Резюме. *Перехід на кредитно-модульну систему навчання і впровадження ліцензійних іспитів "Крок" спричиняють необхідність відпрацювати методику застосування тестових завдань у навчальному процесі. Мета роботи - визначити оптимальний спосіб вирішення тестового завдання та методику їх застосування у навчальному процесі. В дослідженні брали участь 198 студентів. Залежно від застосованого методу опрацювання тестових завдань студентів розділили на чотири групи. В першій групі кожний студент отримував індивідуальне тестове завдання. Рішення завдання студентом викладач перевіряв під час заняття. В другій групі викладач для колективного розбору відбирав 2-4 тестових завдань різної складності і спрямованості. Завдання читали від початку до закінчення. В третій групі викладач також відбирав 2-4 тестових завдань. Але, тестове завдання починали читати з кінця (запитання). Потім читали передостаннє речення (в ньому нерідко містилась інформація про діагноз). Далі читали варіанти відповідей. Після цього читали текст завдання, "тримаючи в голові" варіанти і результати їх сортування. В четвертій групі методика була аналогічна попередній групі. Але, варіанти свідомо не читали. Після ознайомлення із змістом завдання давали свій варіант відповіді. Найкращі результати отримані в 3 групі, правильність відповідей зростала до 78%. У навчальному процесі краще проводити колективний розбір 2-4 тестових завдань під керівництвом викладача, як більш ефективний і плідний прийом, що не потребує багато часу і використовує його ефективно. Під час іспитів потрібно починати читати текст завдання із запитання, далі проводити групування варіантів відповідей і визначати правильний вже по ходу читання.*

Ключові слова: *тестування, "Крок", перевірка знань, організація учбового процесу.*

Вступ

Перехід на кредитно-модульну систему навчання і впровадження ліцензійних іспитів "Крок" спричиняють необхідність відпрацювати методику застосування тестових завдань у навчальному процесі. Пізнання психолого-педагогічних закономірностей процесу тестування у навчанні і вихованні у вищій школі залежить від того, на якому методологічному, теоретичному, методичному і практичному рівнях будуються педагогічні дослідження [Гончаренко, 1995; Киверялг, 1980; Ягупов, 2002]. Глибоке розуміння суті педагогічних явищ, інноваційне розв'язання неординарних педагогічних завдань неможливе без оволодіння методами наукового пізнання, ознайомлення з логікою дослідницького процесу, досвіду аналізувати і передбачати його подальший розвиток. На даному етапі реформування освіти організація і проведення тестувань у вищій школі є дуже актуальним і складним процесом, що будується на основі особистого і системно-структурного підходів. Педагогічне дослідження повинні бути спрямованими на цілеспрямований пошук шляхів удосконалення педагогічного процесу з використанням наукового апарату і мають бути націленими на результат [Ягупов, 2002].

Мета роботи - визначити оптимальний спосіб вирішення тестового завдання та методику їх застосування у навчальному процесі.

Матеріали та методи

В дослідженні брали участь 198 студентів 5 курсу медичного факультету №2 (спеціальність "педіатрія", предмет "Хірургія") впродовж 2010-2013 років. Студенти були розділені на 4 групи. В першій групі (39

студентів - 4 студентські групи) кожний студент отримував індивідуальне тестове завдання. Рішення завдання студентом викладач перевіряв під час заняття і враховував ці результати при виставленні оцінки наприкінці практичного заняття. В другій групі (48 студентів - 5 студентських груп) викладач для колективного розбору відбирав 2-4 тестових завдань різної складності і спрямованості (на постановку діагнозу, на визначення тактики, на вибір методів дослідження, на вибір методу лікування і обсяг операції). Завдання читали від початку до закінчення. Потім знайомились з варіантами відповідей і вибирали правильний. В третій групі (46 студентів - 5 студентських груп) викладач також відбирав 2-4 тестових завдань (див другу групу). Але, тестове завдання починали читати з кінця (запитання). Потім читали передостаннє речення (в ньому нерідко містилась інформація про діагноз). Далі читали варіанти відповідей. Їх групували за різними ознаками (за перебігом, за локалізацією, за видом операції, за методом лікування та інші). Після цього читали текст завдання, "тримаючи в голові" варіанти і результати їх сортування. В четвертій групі (65 студентів - 7 студентських груп) методика була аналогічна попередній групі. Але, варіанти свідомо не читали. Після ознайомлення із змістом завдання давали свій варіант відповіді. Якщо він співпадав з одним із запропонованих - то варіант вважали правильним.

Результати. Обговорення

У першій групі студенти жодного разу не вкладались у часовий норматив (1 хвилина на одне тестове завдання). На тестування зазвичай витрачалось від 7

до 11 хвилин. Студенти завжди наполягали на перевірці тестових завдань під час заняття і на їх пояснення по ходу перевірки. На це уходило ще близько 20 хвилин (на початку впровадження до 40 хвилин). Відповідно значно скорочувався час відведений на клінічний розбір (найцінніша і найкорисніша частина практичного заняття на клінічній кафедрі). Якщо обмежитись перевіркою по "сітці" і не давати пояснень - це формалістика, яка лише забирає час і нікого нічому не навчає. Правильність відповідей становила 59%.

В другій групі по ходу колективного читання-розбору тестового завдання викладач може задавати різні запитання. Наприклад, якщо в завданні згадуються якійсь симптоми - викладач просить студента розповісти про техніку його виявлення і інтерпретацію результатів, якщо говориться про операцію - викладач задає питання про принцип виконання такої операції, покази до неї тощо. Відповіді студентів виявляють рівень їх підготовки і враховують при виставленні оцінки за заняття. Правильність відповідей становила близько 69%. В цій групі (як і в наступній) у 20% випадків трапляються наступні ситуації: В завданні точно, впізнаваемо описано клініку якогось захворювання. Студент в душі радіє легкості завдання. В передостанньому реченні автор завдання розкриває діагноз, а запитання стосується тактики, вибору метода додаткового обстеження або операції та ін. Це дуже розчаровує студента. Студент вимушений читати повторно, нерационально витрачати час, що вкрай небажано на іспитах "Крок-2" і "Крок-3".

В третій групі (читати тестове завдання починали із запитання) студент від самого початку знав на що націлити увагу і думку. Групування варіантів відповідей пропонують проводити студентам. Їх аргументацію враховують для визначення рівня підготовки і виставлення оцінки за заняття. По ходу колективного читання-розбору тестового завдання викладач також задає різні запитання (як у другій групі). Після прочитання тексту завдання відкидають завідомо невірні варіанти і обирають правильну відповідь вже з меншої кількості варіантів. Правильність відповідей зростала до 78%.

У четвертій групі (з висунанням власного варіанту) викладач також проводив уточнююче опитування і оцінював його результати. Враховували також запропоновані студентами варіанти та вміння аргументувати. В середньому частка правильних відповідей становила 71%. Але, у добре підготовлених студентів вона

зростала до 81%. У інших студентів - 65%. Групування відповідей давало можливість виключити одразу декілька варіантів. Наприклад, у завданні описано гострий стан, а два-три варіанти відповідей становлять хронічні захворювання. В запитанні йдеться про вибір методу лікування, а варіанти включають хірургічні і не хірургічні методи. Відповідно одна з груп буде явно неправильною. Співвідношення груп може бути різним: 1:4, 2:3, 2:2:1 та інше. Певний недолік цього прийому полягає у тому, що правильний варіант може бути один з чотирьох (при співвідношенні 1:4). Групування може бути утрудненим через значне розмаїття варіантів. В будь-якому способі (всі чотири групи) вкрай трудним для студента була ситуація з наявністю двох дуже близьких за змістом варіантів. Такі тести потрібно вилучати з "Банку тестових завдань".

Колективний розбір, навіть одного завдання, із сумісним опитуванням дає можливість швидко опитати всю групу. Робота з варіантами також має бути систематизована. Просто, підлаштовувати варіанти до умов (друга група) - неефективно у навчанні в цілому і може зайняти відносно багато часу. Групування (структурування) варіантів відповідей само собі є дієвим, ефективним навчальним і контрольним прийомом. Він, зокрема, дає можливість студенту виявити і відкинути "інформаційний" шум і обрати правильний варіант з меншої кількості (нагадає вилучення двох завідомо невірних відповідей у відомому телевізійному шоу). Робота без варіантів, із висунанням власного варіанта потребує досить високого рівня підготовки студента. Вона ризикована тим, що власний варіант може не співпасти із авторським. Тоді потрібно переходити на методику третьої групи.

Висновки та перспективи подальших розробок

1. У навчальному процесі краще проводити колективний розбір 2-4 тестових завдань під керівництвом викладача, як більш ефективний і плідний прийом, що не потребує багато часу і використовує його ефективно.

2. Під час іспитів потрібно починати читати текст завдання із запитання, далі проводити групування варіантів відповідей і визначати правильний вже по ходу читання.

На наш погляд, забезпечення результативності кредитно-модульної системи навчання досягається шляхом удосконалення педагогічного процесу на основі системно-структурного й особистісного підходів.

Список літератури

- Гончаренко С.У. Педагогічні дослідження: метод. поради мол. науковцям / Гончаренко С.У. - К., 1995. - 45 с.
 Кыверьял А.А. Методы исследований в профессиональной педагогике / Кыверьял А.А. - Таллин: Валгус, 1980. - 334 с.
 Ягупов В.В. Педагогіка: навч. посібник / Ягупов В.В. - К.: Либідь, 2002. - 560 с.

Каниковский О.Е., Сандер С.В., Бабийчук Ю.В., Павлик И.В., Жупанов А.А.

МЕТОДИКА ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ТЕСТОВЫХ ЗАДАНИЙ В УЧЕБНОМ ПРОЦЕССЕ

Резюме. Переход на кредитно модульную систему обучения и внедрение лицензионных экзаменов "Крок" привели к необходимости обрабатывать методику применения тестовых заданий в учебном процессе. Цель работы - определить оптимальный способ решения тестового задания и методику его применения в учебном процессе. В исследовании брали участие 198 студентов. В зависимости от примененного метода обработки тестовых заданий студентов разделили на 4

групи В першій групі кожен студент отримав індивідуальне тестове завдання. Розв'язання завдання студентом преподаватель перевіряв в час заняття. В другій групі преподаватель для розбору обирав 2-4 тестових завдання різної складності і напрямленості. Завдання читали з початку до кінця. В третій групі преподаватель також обирав 2-4 завдання. Але, тестові завдання читали з кінця (запитань). Потім читали передостаннє речення (в ньому містилася інформація про діагноз). Далі читали варіанти відповідей. Після цього читали текст завдання, "тримаючи в голові" варіанти і результати їх сортування. В четвертій групі методика була аналогічною попередній групі. Варіантів спеціально не читали. Після ознайомлення з змістом давали свій варіант відповіді. Найкращими були результати в 3 групі, правильність відповідей зростає до 78%. В навчальному процесі краще колективний розбір 2-4 тестових завдань під керівництвом преподавателя, як більш ефективний прийом, що не вимагає багато часу і використовує його ефективно. В час іспитів потрібно читати текст завдання з питання, далі проводити групування варіантів і визначати правильний по ходу читання.

Ключові слова: тестування, "Крок", перевірка знань, організація навчального процесу.

Kanikovskii O.E., Sander S.V, Babiichuk I.V., Pavlik I.V., Gupanov A.A.

USE OF THE TEST METHOD IN STUDYING

Summary. Due to transfer to the credit based modular learning and introduction of the licensing examinations "Step" it is required to practice the test method in studying. The work objective is to determine the optimal way of test performance and the method of its use in studying. The research involved 198 students. Depending on the applied method of test processing the students were divided into 4 groups. Each student of the first group received an individual test. The teacher checked the students' test results during the lesson. For the second group the teacher selected 2-4 tests of different levels of difficulty and theme. The tests were read from the beginning till the end. The teacher selected 2-4 tests for the third group as well. But the tests were read from the end (from questions). Then the last but one sentence was read (it included the information about the diagnosis). Then variants of the answers were read. After that the students read the test text keeping in mind the variants and results of their sorting. The method applied in the fourth group was similar to that of the previous group. But the variants were not read deliberately. After learning the contents the students gave their own answer. The best results were in the 3rd group, the number of correct answers increased up to 78%. Team analysis of 2-4 tests under supervision of the teacher turned out to be better for studying. This method is more effective, it does not require a lot of time and uses it efficiently. In the fourth group (where one's own variant was offered) the teacher also asked clarification questions and evaluated the results. The variants offered by the students and reasoning skills were considered as well. At the average a part of correct answers made up 71%. But among well-educated students it increased up to 81% and among other students it made up 65%. During studying it is better to make a team analysis of 2-4 tests under supervision of a teacher. This method is more effective and productive, it does not require a lot of time and uses it efficiently. During the examinations one should read the test text starting from the question, then group variants of the answers and determine the correct one while reading.

Key words: testing, "Krok", knowledge assessment, organization of the studying process.

Стаття надійшла до редакції 28.11.2013 р.

Каніковський Олег Євгенійович - д.м.н., проф., завідувач кафедри хірургії медичного факультету №2 Вінницького національного медичного університету імені М.І. Пирогова; +38 067 740-52-53

Сандер Сергій Володимирович - к.м.н., доц. кафедри хірургії медичного факультету №2 Вінницького національного медичного університету імені М.І. Пирогова; +38 093 600-40-00

Бабійчук Юрій Валерійович - к.м.н., доц. кафедри хірургії медичного факультету №2 Вінницького національного медичного університету імені М.І. Пирогова; +38 067 961-16-68

Павлик Ігор Васильович - асистент кафедри хірургії медичного факультету №2, кандидат медичних наук Вінницького національного медичного університету імені М.І. Пирогова; +38 067 419-46-82

Жуланов Олександр Анатолійович - к.м.н., доц. кафедри хірургії №2 Вінницького національного медичного університету імені М.І. Пирогова; +38 066 747-96-17

© Кришень В.П., Гузенко Б.В., Нор Н.М.

УДК: 617:616-083.98:378.147:614.253.4-054.6:615.1

Кришень В.П., Гузенко Б.В., Нор Н.М.

ДЗ "Дніпропетровська медична академія МОЗ України", кафедра загальної хірургії (вул. Дзержинського, 9, м. Дніпропетровськ, 49044)

ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ КУРСУ "ПЕРША ДОЛІКАРСЬКА ДОПОМОГА" НА КАФЕДРІ ЗАГАЛЬНОЇ ХІРУРГІЇ ІНОЗЕМНИМ СТУДЕНТАМ, ЩО НАВЧАЮТЬСЯ ЗА ФАХОМ "ФАРМАЦІЯ"

Резюме. В статті наведені позитивні та негативні фактори, що впливають на рівень засвоєння теоретичних знань та практичних навичок іноземними студентами з курсу першої долікарської допомоги. Зменшення впливу таких негативних чинників, як значна кількість студентів в групах до 12-15, певний мовний бар'єр при спілкуванні російською мовою, відсутність базових знань з таких фундаментальних дисциплін, як патологічна анатомія та фізіологія, фармакологія, що мають місце на протязі II курсу навчання у іноземних студентів, могли б оптимізувати вивчення вказаної дисципліни. Також необхідно впроваджувати в систему навчання іноземних студентів не тільки елементи дистанційної самопідготовки, а й методи дистанційного контролю знань студентів з дисципліни в системі Moodle мережі Інтернет.

Ключові слова: перша долікарська допомога, іноземні студенти